

UČENCI VELIKOLAŠKE ŠOLE DNEVNO PREPOTUJEJO PO 416 KM

Nekateri imajo še vedno daleč do šole

Do šole imajo nekateri še vedno daleč, in če ne bi bilo urejenih avtobusnih prevozov, bi moral marsikak otrok še vedno vsak dan prepešati na kilometre in kilometre poti. Na osnovni šoli Primoža Trubarja v Velikih Laščah, ki pokriva eno najbolj prostornih območij v Sloveniji, imajo zdaj preskrbljen prevoz tudi za otroke iz najbolj

Kot nam je povedal ravnatelj šole, pouk poteka po sodobnih učnih metodah, za kar skrbi predvsem visoko usposobljeni učiteljski kader. Povprečna delovna doba učiteljev na šoli znaša dvanajst let in pol.

Na šoli Primoža Trubarja imajo lastno vrtnarico, kjer so posadili že več tisoč primerkov raznih rastlin, ki so jih

Šolarji so nam povedali

Kaj pa o pouku na OŠ Primoža Trubarja v Velikih Laščah mislijo sami učenci? V krajši anketi so nam ti povedali marsikaj zanimivega, hkrati pa so nam zaupali tudi, česa si želijo v novem letu.

Greta Kapijan, učenka 8. razreda iz samih Velikih Lašč mení, da imajo v šoli vse preveč kontrolnih nalog, nevednosti pa ji povzročajo, kot pravijo, tudi glasba, pravzaprav učiteljica glasbe. Greta že vse od 1. razreda poje v šolskem pevskem zboru, poizkuša pa se tudi v novinarskem krožku, saj zelo rada piše doživljajske spise, obiskuje pa tudi ure nemščine. V novem letu, ki je pred nami si želi predvsem dobrih ocen.

Že od 1. razreda poje v šolskem pevskem zboru tudi **Karmen Tomšič**, prav tako učenka 8. razreda iz Velikih Lašč, ki pa razen sodelovanja v novinarskem krožku, rada tudi riše. Po končani osemletki bi rada šla na oblikovno šolo.

Luka Jakše, učenec 8. razreda iz Malih Lašč je odličnik. V šolo se vozi s šolskim avtobusom, kar pa ga ne moti. Težave ima, kot nam je zaupal, le z učiteljico glasbe, ki se mu zdi prestroga. Moti ga tudi, da se mladi v Velikih Laščah nimajo prav kam dati zvečer. Po končani šoli Luka namerava na gimnazijo.

Urša Šušteršič (8. r.) s Turjaka se je odločila, da po končani osemletki gre za aranžersko šolo. Tudi sama poje v šolskem pevskem zboru in s svojimi prispelki (piše tudi pesmi) sodeluje v šolskem glasilu »Lešniki«. V šolo se vozi s šolskim avtobusom.

Med učenci nižjih razredov, se nam je posebej predstavil **Primož Dolšina**, učenec 5. razreda iz Podsmreke. Rad se pohvali, da je v Mali komuni objavil že dva prispevka, v šolo pa se, kot pravi, vozi kar z očitom.

»Vse do letošnjega leta sem moral vsak dan prehoditi po tri kilometre, največ po gozdu, zdaj pa imam le še kak kilometer in pol. Nikoli me ni bilo strah, pa čeprav sem včasih padel v kako jamo. Na šoli me najbolj moti srbohrvaščina in tovarišica za glasbo. Srbohrvaščino bi bilo treba že enkrat ukiniti. Ko sem bil na morju na Malem Lošinjju, me je prodajalka v kiosku nadrla, ker nisem znal tega jezika.«

Kak kilometer in pol prehođi vsak dan tudi **Nataša Stritar**, učenka 4. razreda s Perhajevega. Naprej se vozi s šolskim avtobusom. Pravi, da v šolo rada hodi. Mora pa še tudi pomagati doma na kmetiji, posebno poleti, ko grabijo seno.

Ata Škulj, učenka 4. razreda iz Velikih Lašč, najbolj uživa ob odmorih. Do zdaj je največkrat izdelala razred s prav dobrim uspehom in vsaj tak uspeh si želi tudi naprej.

B. V.

odmaknjenih krajev, tako kot pravijo, da so, ta nekoč nad vse pereč problem, črtali z dnevnega reda.

»To, kar smo zdaj rešili, je optimalno,« nam je ob našem obisku na šoli povedal ravnatelj **Edo Zgonc**. »S prevozi so zdaj pokrite celo vasi, kot so Krvava peč, Brlog in Četež. Dnevno otroci prepotojujejo po 416 kilometrov, največ s šolskim kombijem in avtobusom, nekaj pa tudi z osebnimi avtomobili. Pouk na šoli je zdaj, ko so zapolnjene vse prostorske kapacitete, le še enozmensk, medtem ko smo imeli včasih dve izmeni.«

potem prodali svojim stalnim odjemalcem. Za nagrado gredo na izlet v Avstrijo, kjer si nabavijo nova semena.

Na šoli razmišljajo tudi o ureditvi neposredne okolice šolskega poslopja. V načrtu imajo sadovnjak, kjer bodo sami sadili in cepili drevice, urediti nameravajo zelenice z grmički, že to pomlad pa bi radi zgradili tudi tekaške steze in igrišče za badminton, če bo le dovolj sredstev, pa tudi igrišče za odbojko. Travnatno igrišče s koticiki pa naj bi dobil tudi otroški vrtec.

B. VRHOVEC

Februarja pouk v šoli Livada

Osnovna šola Livada ima streho, dela tečejo nemoteno naprej po termiskem planu in šolarji naj bi se skupaj z učitelji vanjo vselili v začetku drugega šolskega semestra.

Kot smo že pisali, bo šola imela 16 oddelkov, v njej pa bo znanje nabiralo 460 učencev. Seveda pa bo v tem šolskem letu le 240 učencev (letošnji osnovnošolci bodo šolanje konča-

li na trnovski odnosno kolesijski šoli). Velika večina sedanjih šolarjev je po narodnosti neslovenskega rodu (približno 80 odstotkov), pouk poteka v slovenščini in tudi otroci – slovenski državljani govorijo slovensko. Pedagogi so zelo prizadeti in uvajajo sodobne pedagoške izkušnje. V prostorih nove šole bo tudi gimnastična šola ter badmintonski center.

Novice iz KUD Brdo-Vrhovci

Mešani pevski zbor intenzivno vadi. Še vedno nam manjkajo pevci-basisti. Če boste krajani, ki ljubite petje, te vrstice prebrali in če mislite, da bi želeli prepevati z nami, se nam pridružite. Vaje imamo vsak ponedeljek ob 19. uri v KS Brdo, čez

zimo pa v OŠ Vrhovci, kjer nam ljubezni gospod ravnatelj dovolí brezplačno uporabo razreda s klavirjem in ogrevanjem.

TOREJ – BASISTI NA PLAN!

ALENKA PRISTAV

BILI SO MED NAMI

Domen Končan

V njem je bilo nekaj vorančevskega. Ne le pri ljubiteljskem gledališču, ki se mu je z vso vnemo predajal, tudi v vsakdanjem življenju je skromnost postavljal nad druge človeške vrednote, ki tvorijo srčko človekove eksistence.

Domen Končan je ljubil življenje v najzlahnejšem pomenu te besede. Življenje je tudi teater, trdijo gledališčniki. V domačem (horjulskega) amaterskem gledališču, ki ga je vodil njegov brat Franci, v njem pa sta bila tudi sestra Mimi in starejši brat Avgust, je udeležil kopico gledaliških likov, ki se jih ne bi sramoval noben profesionalca. Bil je Maks v Cankarjevem »Kralju na Betajnovi«, pa Messer Nichia

v Machiavellijevi renesančni »Mandrugoli«, Jack Boyle v O'Caseyevi »Junoni in pavu« in Stari Mahon v Syngovem »Vražjem fantu z zahodne strani«, če naštejemo samo nekateri.

»Ko osvojim nek lik, ta hodi neprestano z menoj. Igralci nismo družabni ljudje – bremenijo nas naše vloge,« je v nekem intervjuju dejal Domen.

Horjulski gledališčniki so radi igrali irske dramatičke. Bile so jim blizu igre o prostodušnih ljudeh, tegobe malega človeka, ki so jih sami doživljali. »Angažirajo nas socialni problemi, družinski konflikti, predvsem pa vojna, nesmiselno pobijanje med brati in nemoč, da bi se ljudje sami v sebi osvobodili.« Na odru prosvetnega doma v Horjulu, kjer so največ igrali, se je včasih temperatura spustila pod ničlo. Vendar so horjulski igralci vztrajali.

»Zakaj se dogaja, da v lepi dvorani ne najdeš stika z gledalci («predstava mrzla kot špricar»)? Drugič spet s strahom stopiš na oder, pa že začutiš tisto odrešilno iskro, ki preskoči med teboj in občinstvom,« je govoril Domen Končan, ki je za svoje gledališke stvaritve prejel tudi Severjevo nagrado in Linhartovo plaketo.

Domen Končan, ki je kot mizar marsikatero sceno izdelal kar sam, se je v domačem Horjulu zapisal tudi kot pevec. V cerkvenem pevskem zboru je vztrajal vse od leta 1954, v Mešanem pevskem zboru Horjul pa je že vse odkar obstaja. Toda s temi pevskimi dosežki se ni rad postavljajal. Ostal je skromen in tih, kakor se je skromno in tiho tudi poslovil.

BRANKO VRHOVEC

Urejevanje materinskega doma

V naši občini si že več let prizadevamo oživiti program Materinskega doma, ki je po 2. svetovni vojni deloval v Predjamski ulici 106 (sedanji Primorski 8). Osnovna vsebina programa je skrb za brezdomne nosečnice in matere z dojenčki. Primerne prostore za minimalen program je vse teže najti oziroma investicija v starejše objekte zahteva tolikšna sredstva, da bi jih bilo težko v celoti zagotoviti v proračunu.

Akcija uredništva revije Otroci in družina in osebna prizadevanja ga. Biserke Meden Marolt so privedli do ustanovitve iniciativnega odbora za Materinski dom. Skupaj z ga. Maroltovo in volonterji – eksperti za posamezna področja (arhitekti, psihologi, sociologi) smo ponovno raziskali vse možnosti za postavitev programa.

Kljub maloštevilnim predlogom smo se težko odločili. Kot najprimernejšo lokacijo smo končno izbrali kuhinjski trakt vrtca v Karunovi 16 A, kjer je nekaj prostih prostorov, odkar je v bližini zgrajen še en vrtec s popolno kuhinjo. V objektu bo 8 garsonjer s skupnimi funkcionalnimi prostori.

Naloge smo se lotili vsak po svojih možnostih:

1. V občini smo na skupščini sprejeli Sklep o ustanovitvi javnega zavoda Materinski dom in izpeljali postopek za vpis v sodni register.

2. Odbor za Materinski dom je angažiral arhitekta za izdelavo idejnega projekta za preureditev objekta, tako da bi se v njem lahko nemoteno odvijala oba programa (predšolska vzgoja in Materinski dom).

3. LUZ je kot darilo Materinskemu domu izdelal lokacijsko dokumentacijo in pridobil poprejšnja soglasja.

4. Takoj po prejemu lokacijske dokumentacije je občinski sekretariat za urejanje prostora in varstvo okolja razpisal lokacijsko obravnavo.

Trenutno poskušamo prilagoditi projekt zahtevam mejaša Karunove 16 A, ki izraža bojazn, da bo nadgradnja osenčila njegov vrt in zato ne da potrebnega soglasja za lokacijsko odločbo, vendar upamo, da bomo problem skupaj z njim ustrezno rešili. Odbor za Materinski dom še vedno vzporedno z raznimi akcijami (dražbe podarje-

MATERINSKI

Prispevajte za materinski dom!

Prispevke lahko nakažete na žiro račun Materinski dom, Karunova 16A, Ljubljana, številka 50101-603-43533.

Hvala!

nih umetniških del, zbiranje denarnih prispevkov, priveditve) pridobiva denar za adaptacijo in opremo objekta.

Občinski sekretariat za družbene dejavnosti je v te zaporedne akcije vključen tudi neinstitucionalno, s prizadevanjem predstojnice ga. Trobčeve, ki uspešno vključuje v dobrodelne aktivnosti razne posameznike in podjetja.

Upamo, da bo v prihodnjem letu zaključena rekonstrukcija in bo program zaživel. Vsekakor si bomo prizadevali program vključiti v mestni in republiški proračun.

SEKRETARIAT ZA DRUŽBENE DEJAVNOSTI

KUD FRANCE PREŠEREN – KARUNOVA 14, LJUBLJANA

Božično novoletni program

15. decembra ob 22. uri: Diamonds are Girls Best Friends/Historični modni spektakel (avtorice: Neva Faninger, Mojca Dreu, Janeta Čoh)

16. decembra ob 20. uri: Vesela znanost – Mladen Dolar; Filozofija v operi II.

17. decembra ob 21. uri: koncert skupine KUD Idiots

18. decembra ob 22. uri: Diamonds are Girls Best Friends/Historični modni spektakel (avtorice: Neva Faninger, Mojca Dreu, Janeta Čoh)

19. decembra ob 17. uri: lutkovna predstava

20. decembra ob 22. ur: B. B. – inscenacija songov Bertolta Brechta z glasbo Kurta Weilla, Paula Dessaua in samega Brechta (igralca: Barbara Levstik in Ivan Rupnik, instrumentalista: Erno Sebastian in Slavko Avenik, Jr., režiser: Eduard Miler)

22. decembra ob 21. uri: otvoritev razstave Nataše Proscenc (video)

23. decembra ob 21. uri: Diamonds are Girls Best Friends/Historični modni spektakel (avtorice: Neva Faninger, Mojca Dreu, Janeta Čoh)

25. decembra ob 21. uri: Božični antifriz žur s skupino Disco godbe & Daddy Mellow

26. decembra ob 17. uri: otroška zabava z Matejo Koležnik in dedkom Mrazom

29. decembra ob 21. uri: otvoritev razstave fotografij Igorja Anđeliča

30. decembra ob 21. uri: Gledališče Ane Monro – Tarzan v epizodi Veliki Mrhovinar Vabljeni!

RAZSTAVE, PROMOCIJE IN SREČANJA V VRTCU KOLEZJA

Otrokov svet med resničnostjo in domišljijo

V prostorih otroškega vrtca Kolezija je bila od 4. do 7. novembra na ogled posebna razstava ročnih izdelkov, šolskih potreščin, risb, lutk in idejnih maket otrok pa tudi odraslih oblikovalcev, ki naj bi spodbudili k resnejšemu razmišljanju o ureditvi prostorov v vrtcih. Razstavo so vsak dan posebej dopolnili še s promocijo novega pohištva za vrtec (pod naslovom »Nove norme«) in predstavljajo idej o »prostoru, otrocih in nas«, kot je vsakodnevna srečanja ob 18. uri predstavila avtorica razstave Gordana Leško. Poučna večerna srečanja sta popestrila kitarist Igor Saje in pravljničarka Meta Šilak (ta je pripovedovala pravljice ob spremljavi pianista Boruta Lesjaka), ki sta skušala obiskovalce, predvsem najmlajše, popeljati tudi v namišljeni pravljčni svet.

Sama razstava se tokrat ni omejila le na izdelke najmlajših. Poleg risb in maket, ki so jih izdelali otroci različnih višjih vrtcev (na pr. posrečeni maketi otroških igrišč), so bile tu še lutke podjetja Želva, pa pravljnične lutke umetnice Jane Stržinar (te so – primerno obešene – posebej prišle do izraza v »pravljnični hiški«, ki so jo postavili hišniki vrtca Kolezija), če posebej ne omenjamo izvorno opremljenih delovnih koticov in kabinetov otrok, ki naj bi nudili nove rešitve o oblikovanju igralnic in delovnih prostorov otrok v vrtcih.

Srečno za ljubitelje

Iskre volje, ki združujejo mlade in stare, da sredi nevidnih plamenov oblikujejo nevidne stavbe kulture, so v novoletnem času zmeraj služile v glavnem OTROKOM. Njihovi potrebi po čarobnem, skrivnostnem, darežljivem. Njihovi prirojeni želji za presenečenje, navdušenje. Željo za iskro majhnega čudeža, ki ga zna pričarati, kdor se zna sam veseliti z otrokom, ki rad in trdno veruje v skrivnost. Koliko je tej osnovni otrokovi potrebi zadoščeno, o tem ne bi zdaj, kajti iz istega vira nastaja vse, kar si človek zamisli – ali bo zemlja vrt ali puščava, ali bo človek na svetu le prtjaga ali pa vesel popotnik.

Kulturna društva so letos zapisala zelo »bogate programe«. Ko sem srečala prof. Slabeta, mi je rekel »trdo delo je to« in se strinja, da je trdo, da pa ni »diletantizem«. Humorist bi vedel, da je

»Razstava – gledano v celoti – predstavlja naše razmišljanje o vrtcih, o njihovi notranji in zunanji ureditvi, in sicer v risbi, tekstu, maketah in fotografiji. Med drugim sta razstavljena tudi dva koticika, ki smo ju izdelali povsem sami, po lastni zamisli in z minimalnimi stroški, saj na trgu še ni tovrstne opreme.« nam je po ogledu poučne razstave povedala Gordana Leško.

BRANKO VRHOVEC

Medvedek in barvice za prijatelja brez doma

Občinska Zveza prijateljev mladine Ljubljana Vič-Rudnik je zaključila humanitarno akcijo v TEDNU MURU, ki je trajal od 2. do 8. novembra 1992.

Ceprav tedna miru ni bilo, pa je bil teden izjemne človeške solidarnosti, v katerem so naši viški otroci preko vrtcev in osnovnih šol zbrali – podarili otrokom brez doma na stotine zvezkov, svinčnikov, barvic ter veliko mehkih igrač. Hvala vsem darovalcem in sodelujočim v humanitarni akciji, pri tem pa naj izrazimo željo, da bi bilo vojne v Bosni in Hercegovini čimprej konec.

osnovna definicija med amaterizmom in diletantizmom že v besedi: prva izhaja iz besede AMO – ljubim, druga pa iz DILE, je pač nekaj lesenega. Zdaj, ko je sezona na višku, je seveda treba opozoriti še na nekaj: diletant oponaša. Kar vidi drugje, prenaša na svoj oder. Včasih gleda skozi ključavnico, včasih pa preprosto na profesionalne odre. Diletant bi bil rad Caruso, pa se napenja in ni Caruso. Amater daje to, kar ima, sebe. Po svojih močeh. Predvsem se veseli. Kako trdno je profesionalno delo, pa so se naši zborovodje prepričali, ko so poslušali vaje za madrigalce. Precizno, natančno, dosledno, nepovršno. S podreditvijo volji enega. Ko ostane vstis, da je vsak vse dosegel sam in da je vsak popolnoma suveren in svoboden.

JASNA ŠKRINJAR